

PRAKTYCZNY PRZEWODNIK DLA SENIORÓW I OSÓB
W TRUDNEJ SYTUACJI FINANSOWEJ

„JAK BEZPIECZNIE WYJŚĆ Z ZADŁUŻENIA – PRAWA I OBOWIĄZKI DŁUŻNIKA”

NIEODPŁATNE USŁUGI
-POMOC PRAWNA
-PORADY OBYWATELSKIE
-MEDIACJA

Zadanie finansowane z budżetu państwa realizowane
przez Powiat Białostocki.

Zadłużenie może dotknąć każdego – seniora, osobę chorą, rodzinę po utracie pracy, osobę samotną czy przedsiębiorcę. Wysokie rachunki, kredyty, pożyczki, koszty leczenia lub nagłe zdarzenia życiowe mogą doprowadzić do problemów finansowych.

Najważniejsze jest jednak to, że nawet w trudnej sytuacji istnieją legalne i skuteczne sposoby ochrony swoich praw oraz stopniowego wychodzenia z zadłużenia.

Kim jest dłużnik?

Dłużnikiem jest osoba, która ma obowiązek spłaty:

- kredytu,
- pożyczki,
- rachunków,
- alimentów,
- czynszu,
- zaległości wobec urzędu lub ZUS,
- innych zobowiązań finansowych.

Samo posiadanie długu nie oznacza jeszcze tragedii.

Problem pojawia się wtedy, gdy:

- raty przewyższają dochody,
- pojawiają się opóźnienia,
- wierzyciele kierują sprawę do windykacji lub komornika,
- dług stale rośnie przez odsetki i koszty

Pierwsza zasada – nie ignoruj problemu

Największym błędem jest unikanie kontaktu z bankiem, firmą pożyczkową lub sądem.

Brak reakcji może doprowadzić do:

- naliczania wysokich odsetek,
- wypowiedzenia umowy,
- skierowania sprawy do sądu,
- egzekucji komorniczej.

Pan Jan otrzymał wezwanie do zapłaty zaległej raty kredytu.

Przestraszył się i przez kilka miesięcy nie odbierał listów.

W efekcie:

- bank wypowiedział umowę,

Przykład

- całość kredytu stała się natychmiast wymagalna,
- sprawa trafiła do komornika,
- zadłużenie wzrosło o koszty sądowe i egzekucyjne.

Gdyby wcześniej skontaktował się z bankiem, możliwe byłoby:

- rozłożenie zaległości na raty,
- czasowe zawieszenie spłaty,
- restrukturyzacja zadłużenia.

Jak sprawdzić swoje zadłużenie?

Pierwszym krokiem powinno być dokładne ustalenie:

- komu jesteśmy winni pieniądze,
- ile wynosi zadłużenie,
- czy dług jest aktualny,
- czy nie nastąpiło przedawnienie.

Warto przygotować:

- umowy kredytowe,
- pisma z banków,
- wezwania do zapłaty,
- nakazy zapłaty,
- pisma od komornika,
- historię rachunku bankowego.

Gdzie można sprawdzić zadłużenie?

- bank,
- firma pożyczkowa,
- komornik,
- Biuro Informacji Kredytowej,
- Krajowy Rejestr Długów.

Prawa dłużnika – co wolno wierzycielowi, a czego nie?

Osoba zadłużona nadal posiada prawa i podlega ochronie prawnej.

Wierzyciel NIE może:

- grozić,
- zastraszać,
- nękać telefonami przez całą dobę,
- informować sąsiadów o długu,
- zabierać majątku bez udziału komornika,
- wejść do mieszkania bez podstawy prawnej.

Windykator:

- nie może zająć majątku,
- nie może wejść do mieszkania siłą,
- nie może zabrać emerytury ani pensji.

Windykator nie jest komornikiem

Komornik – co może zająć?

Komornik działa na podstawie:

- wyroku,
- nakazu zapłaty,
- tytułu wykonawczego.

Komornik może zająć:

- część wynagrodzenia,
- część emerytury lub renty,
- rachunek bankowy,
- samochód,
- wartościowe przedmioty i w ostateczności zlicytować nieruchomość.

Komornik nie może pozostawić dłużnika bez środków do życia
Przepisy przewidują kwoty wolne od zajęcia.
W przypadku emerytury lub renty część świadczenia jest chroniona.

Niektóre świadczenia są całkowicie wolne od egzekucji, np.:

- świadczenie 800+,
- dodatki rodzinne,
- świadczenia pomocy społecznej,
- część świadczeń opiekuńczych.

Czy można dogadać się z wierzycielem?

Tak – i często jest to najlepsze rozwiązanie.

Możliwe formy porozumienia:

- rozłożenie długu na raty,
- umorzenie części odsetek,
- zawieszenie spłaty,
- wydłużenie okresu kredytowania,
- ugoda.

Przykład

Pani Maria – emerytka – miała zaległość 12 000 zł wobec banku.

Po przedstawieniu:

- wysokości emerytury,
- kosztów leczenia,
- rachunków,

bank zgodził się:

- umorzyć część odsetek,
- rozłożyć zadłużenie na niewielkie raty.

Przedawnienie długu – co to oznacza?

Nie każdy stary dług można skutecznie egzekwować.

Po upływie określonego czasu roszczenie może się przedawnić.

Najczęściej:

- roszczenia związane z działalnością gospodarczą – 3 lata,
- część roszczeń konsumenckich – 6 lat.

UWAGA:

**Przedawnienie nie powoduje automatycznego zniknięcia długu.
Trzeba podnieść zarzut przedawnienia.**

Firma windykacyjna zażądała od pana Andrzeja spłaty pożyczki sprzed 10 lat.

Po analizie dokumentów okazało się, że:

- roszczenie było przedawnione,
- wierzyciel nie mógł skutecznie dochodzić zapłaty przed sądem.

Upadłość konsumencka – kiedy warto ją rozważyć?

Upadłość konsumencka jest rozwiązaniem dla osób, które:

- nie są w stanie spłacać długów,
- nie mają realnych możliwości poprawy sytuacji,
- posiadają wiele zobowiązań,
- nie mają żadnego majątku.

Postępowanie prowadzi sąd.

Możliwe skutki:

- umorzenie części lub całości długów,
- ustalenie planu spłaty,
- ochrona przed egzekucją.

Kiedy warto skonsultować upadłość?

- kilka egzekucji komorniczych,
- brak możliwości regulowania rat,
- zadłużenie przekraczające możliwości finansowe
 - trwała choroba,
 - bardzo niska emerytura.

Seniorzy a nieuczciwe pożyczki

Seniorzy często padają ofiarą:

- agresywnej sprzedaży,
- drogich chwilówek,
- podpisywania umów bez pełnej świadomości,
- oszustw „na wnuczka” lub „na pracownika banku”.

Zasady bezpieczeństwa

NIGDY:

- nie oddawaj dowodu osobistego,
- nie podpisuj umowy pod presją,
- nie podpisuj pustych dokumentów,
- nie przekazuj kodów SMS,
- nie zaciągaj pożyczki dla obcej osoby

Darmowa pomoc dla osób zadłużonych

Osoby w trudnej sytuacji mogą korzystać z:

- nieodpłatnej pomocy prawnej,
- pomocy rzeczników konsumentów,
- pomocy MOPS lub GOPS,
- porad obywatelskich,
- mediacji.

Pomoc można uzyskać również:

- w organizacjach pozarządowych,
- punktach nieodpłatnej pomocy prawnej,
- u miejskich lub powiatowych rzeczników konsumentów

Jak przygotować domowy plan wychodzenia z długów?

Krok 1.

Spisz wszystkie swoje długi

Przygotuj listę:

- wierzycieli,
- wysokości zadłużenia,
- rat,
- terminów płatności.

Krok 2.

Oceń swoje dochody

Uwzględnij:

- emeryturę,
- rentę,
- wynagrodzenie,
- świadczenia

Krok 3.

Ogranicz najdroższe zobowiązania

W pierwszej kolejności warto spłacać:

- chwilówki,
- wysoko oprocentowane pożyczki wierzycieli,

Krok 4.

Negocjuj

Nie czekaj na komornika.

Krok 5.

Korzystaj z pomocy

Nie trzeba radzić sobie samodzielnie.

Najczęstsze błędy osób zadłużonych

Błąd 1 – Zaciąganie kolejnych pożyczek na spłatę wcześniejszych

Powoduje to tzw. spiralę zadłużenia.

Błąd 2 – Ignorowanie korespondencji

Może doprowadzić do przegrania sprawy sądowej bez wiedzy dłużnika.

Błąd 3 – Podpisywanie wszystkiego bez czytania

Takie zaufanie osobie, która przedstawia dokumenty do podpisu „bez konieczności przeczytania” przeważnie niesie to za sobą negatywne konsekwencje.

Błąd 4 – Korzystanie z „cudownych” firm oddłużeniowych

Należy uważać na podmioty obiecujące:

- natychmiastowe umorzenie długów,
- „pozbycie się komornika”,
- „gwarantowaną wygraną”.

Wzór prostego pisma o rozłożenie długu na raty

Miejscowość, data

Imię i nazwisko

Adres

Do:

(nazwa wierzyciela)

Wniosek o rozłożenie zadłużenia na raty

W związku z trudną sytuacją finansową zwracam się z prośbą o rozłożenie zadłużenia na raty.

Moja obecna sytuacja życiowa i finansowa nie pozwala na jednorazową spłatę należności.

Jednocześnie deklaruję wolę dobrowolnej spłaty zobowiązania.

Proszę o:

- wstrzymanie dalszych działań windykacyjnych,
- ustalenie możliwej do spłaty raty miesięcznej.

W załączeniu przedstawiam dokumenty potwierdzające moją sytuację finansową.

Podpis

Najważniejsze zasady bezpieczeństwa finansowego

Pamiętaj:

- nie ukrywaj problemu,
- odbieraj korespondencję,
- negocjuj z wierzycielami,
- sprawdzaj dokumenty przed podpisaniem,
 - korzystaj z pomocy prawnej,
- nie zaciągaj nowych pożyczek bez analizy sytuacji,
 - reaguj szybko.

Podsumowanie

Zadłużenie nie oznacza utraty wszystkich praw. Nawet w trudnej sytuacji finansowej można:

- negocjować,
- korzystać z ochrony prawnej,
- zawierać ugody,
- walczyć z nieuczciwymi praktykami,
- skorzystać z upadłości konsumenckiej.

Najważniejsze jest szybkie działanie, rozsądna analiza sytuacji oraz korzystanie z profesjonalnej pomocy.

Nieodpłatna Pomoc Prawna

1. ul. Słonimska 15/1 lok. 42, Białystok	4. ul. Cieliczańska 1, Supraśl	7. ul. Torowa 14a, Czarna Białostocka
2. ul. Białostocka 25, Dobryńniewo Duże	5. ul. gen. Sikorskiego 15, Łapy	8. ul. 11 Listopada 8, Tykocin
3. ul. Leśna 1, Michałowo	6. ul. Dworna 19, Wasilków	9. ul. Mickiewicza 5, Zabłudów

Nieodpłatne Poradnictwo Obywatelskie

1. ul. Słonimska 15/1 lok. 42, Białystok
2. ul. Sienkiewicza 42, Choroszcz

Uprawnionym do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej jest osoba, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej. Osoba uprawniona, przed uzyskaniem nieodpłatnej pomocy prawnej, składa pisemne oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej.

WIZYTA WYMAGA WCZEŚNIEJSZEGO UMÓWIENIA:

telefonicznie:

533 330 857

poniedziałek, godz. 8.00 - 16.00;

wtorek - piątek, godz. 7.30 - 15.30

mailowo:

m.szerenos@powiatbia.pl

m.wiszniewska@powiatbia.pl

za pośrednictwem strony internetowej:

<https://zapisy-np.ms.gov.pl/>

NIEODPŁATNE USŁUGI
-POMOC PRAWNA
-PORADY OBYWATELSKIE
-MEDIACJA

Zadanie finansowane z budżetu państwa realizowane przez Powiat Białostocki.